XXXIII TAVALINE PÜHAPÄEV A AASTAL

(Esimene lugemine Õp 31:10-13.19-20-30-31)
Lugemine Õpetussõnade raamatust:

Kui sa leiad hea naise, siis tea, et leidsid aarde, mis on enam väärt kui kõik pärlid. Tema peale võid loota, ja ta hoiab puuduse sinust eemal. Tema teeb oma mehele head ja mitte halba kõik oma elupäevad. Tema kannab hoolt villa ja linade eest, ning töötab virkade kätega. Tema paneb oma käed koonlapuu külge, ja tema pihud hoiavad kedervart; tema avab oma käe hädalisele, ja vaestele oma mõlemad pihud. Võlu on petlik ja ilu on kaduv, aga naine, kes Jumalat kardab, on kiiduväärt. Kiitke teda tema hea töö eest, ülistage teda kõikide kuuldes.
See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 128:1-2. 3. 4-6. R:5)
R: Õnnis on inimene, kes kardab Jumalat.

Õnnis on inimene, kel on aukartust Issanda vastu,
kes käib Issanda teedel.
Su oma kätetöö toidab sind,
sa oled õnnis ja su käsi käib hästi.
R:

Sinu naine on nagu viljakas viinapuu,
su kodutares,
Sinu lapsed on nagu õlipuu võsud
ümber su laua.
R:

Jah, nii õnnistatakse inimest,
kel on aukartust Issanda vastu.
Issand õnnistagu sind Siionist
ja sa näed Jeruusalemma head põlve kogu oma eluaja.
R:

(Teine lugemine 1Te 5:1-6)

Lugemine püha apostel Pauluse esimesest kirjast tessalooniklastele:

Vennad, mina ei pea teile enam rääkima aegadest ega tunnist, sest te teate väga hästi, et Issanda päev tuleb nagu varas öösel. Siis, kui inimesed ütlevad: "Maailmas on rahu ja kõik on hästi", just siis tabab neid hukatus äkitselt, nagu sünnitusvalud käimapeal olevat naist, ja nemad ei pääse pakku. Aga teie, vennad, ei ela pimeduses, nõnda et see päev saaks teid tabada ootamatult nagu varas öösel. Sest teie kõik olete valguse lapsed ja päeva pojad. Meie ei kuulu ei ööle ega pimedusele. Ärgem siis magagem nagu teised, vaid olgem ärkvel ja kained.
See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Mt 24:42a.44)

Halleluuja. Olge ärkvel ja valvake,
sest Inimese Poeg tuleb tunnil, mil te teda ei oota. Halleluuja.

(Evangeelium Mt 25:14-30)
Lugemine püha Matteuse evangeeliumist:

Jeesus rääkis oma jüngritele tähendamissõna: “Taevariik on mehe sarnane, kes seadis end reisile võõrale maale, ja kutsus enne oma sulased enda juurde ning usaldas nende kätte oma vara. Ühele andis ta viis talenti, teisele kaks ja kolmandale ühe – igaühele tema võimete järgi – ning läks ära võõrsile. See tema sulane, kes oli saanud viis talenti, läks otsekohe, kauples nendega ja sai kasuks veel viis talenti. Nõndasamuti tegi see, kes oli saanud kaks talenti, ta teenis nendega kaks talenti juurde. Aga see, kes oli saanud ühe talendi, kaevas maasse augu ja peitis sinna oma isanda raha. Pika aja pärast tuli isand tagasi ja nõudis oma sulastelt aru. Siis astus esile see sulane, kes oli saanud viis talenti, ja ütles: “Isand, sina andsid mulle viis talenti – vaata, siin on teist viis talenti, mida ma olen nendega juurde kaubelnud!" Ja isand lausus talle: “Sina hea ja ustav sulane, väheses oled sa olnud mu usaldust väärt, nüüd võin ma palju sinu kätte usaldada. Tule oma isanda rõõmupeole!” Ka see, kes oli saanud kaks talenti, astus ette ja sõnas: “Isand, sina andsid mulle kaks talenti – vaata, siin on veel kaks talenti, mille ma olen lisaks teeninud!” Ja isand ütles talle: “Sina hea ja ustav sulane, väheses oled sa olnud mu usaldust väärt, nüüd võin ma palju sinu kätte usaldada. Tule oma isanda rõõmupeole!”
Siis aga tuli ette see sulane, kes oli saanud ühe talendi, ja ütles: “Isand, ma tean, et sa oled kalk mees – sa lõikad sealt, kuhu sa ei ole külvanud, ja kogud sealt, kuhu ei ole tallele pannud. Ja ma läksin hirmuga ja peitsin sinu talendi maa sisse. Vaata, siin see on!” Aga tema isand vastas talle: “Sina halb ja laisk sulane. Kui sa teadsid, et ma lõikan sealt, kuhu ma ei ole külvanud ja kogun

sealt, kuhu pole tallele pannud, siis oleksid sa pidanud andma mu raha panka, et ma tulles oleksin saanud oma talendi kasuga tagasi. Seepärast võtke nüüd talent tema käest ära ja andke sellele, kellel on kümme talenti. Sest igaühele, kellel on, sellele antakse, ja temal on rohkem kui küllalt, aga kellel ei ole, selle käest võetakse ära seegi, mis tal on. Heitke nüüd see kõlbmatu sulane välja pimedusse, kus on ulgumine ja hammaste kiristamine."

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, kui koolis antakse lastele matemaatikaülesandeid, siis lahendavad lapsed need valesti enamasti kas sel juhul, kui nad pole valemeid ära õppinud, või siis kui nad teevad arvutusvea. Kui aga Jumal annab meile ülesandeid oma ilmutuse kaudu, siis sageli tuleb meil ka valem ise tuletada – ning see võib võtta palju aega ja vaeva.

Paraku ei saa me olla päris kindlad, kas me ka oma kõige parema tahtmise juures oleme Looja antud ülesandest õigesti aru saanud ja kas meie tuletatud valem viib õige lahenduseni. Kuid me ei tohi kunagi loobuda sinnapoole püüdlemast.
Me palvetame Kyrie…

Jutlus

Armsad õed ja vennad, kui Jeesus räägib taevariigist, siis peame sageli leppima sellega, et tema võrdpildid ei lähe täiel määral meie reaalsusega kokku. Nii on see ka tema tähendamissõna puhul talentidest, millest kuulsime tänases evangeeliumis.

Sõnalise kirjelduse järgi võiks esmalt arvata, et isand tegi oma sulastele ülesandeks oma vara valvamise või peitmise, et seda ära ei varastataks – ning sel juhul täitis täpselt tema käsku ainult too sulane, kes tema kätte usaldatud talendi maha mattis. Mil moel oskasid teised sulased ära arvata, et isand pidas raha nende kätte usaldades silmas hoopis sellega kauplemist või panka andmist, ei selgu kusagilt – seda enam, et panka oleks võinud isand ju kõik oma talendid ka ise kohale toimetada.

Muuseas, maises reaalsuses oleks võinud juhtuda ju hoopis nii, et kui nendel kahel esimesel üliagaral investeerimisgurul oleks kasiinovõit tulemata jäänud (sest kus mujal oleks võimalik teenida 100-protsendilist kasumit?), vaid nad oleksid kogu raha kaotanud, siis tagasi tulles oleks isandale jäänud vaid üks talent kindlalt kätte – just see, mille kõlbmatuks arvatud sulane ustavalt maha mattis…

Kui me aga mõistame talentide all mitte raha, vaid vaimuandeid, siis on sellelgi tõlgendusel meie maises reaalsuses kitsaskohti. Nimelt võib mõne inimese elulugu meid lausa kohmetuma panna. Võibolla oleme elus kohanud neid õnnetuid kobakäppi, kellel on tõesti niiöelda kõik sõrmed vasaku käe pöidlad, või siis neid, kes sõpradele kurbusehetkel tunnistavad, et neil ei ole ühtegi – tõesti mitte ühtegi! – vaimuannet, nii et ükski töö ega hobi, mis nad ette võtavad, ei tule neil hästi välja, ükskõik kui kaua püüaks või harjutaks…

Teinekord aga pole põhjuseks mitte vaimuannete puudumine, vaid võimatus ühtki neist välja arendada. Mõne inimese saatus näeb lihtsalt välja nii, nagu oleks talle lusikaga antud, aga kulbiga võetud. Näiteks kui ta on sündinud joodikutest või narkosõltlastest vanematele, kasvanud üles kehvas lastekodus või hoolimatus kasuperes. Kust seda tarkust siis võtta, kui kunagi antud ei ole?...

Armsad õed ja vennad, kõige selle kõrval tuleb muidugi tähele panna ka Jeesuse teisi ütlemisi – nagu need kõlavad: “Issanda Vaim on minu peal, seepärast on ta mind salvinud. Ta on mind läkitanud kuulutama vaestele rõõmusõnumit.” (Lk 4:18; Mt 11:15) Või: “Õndsad on need, kes on vaimus vaesed.” (Mt 5:3) “Enne läheb kaamel läbi nõelasilma, kui rikas pääseb taevariiki.” Või siis: “Üks asi on sul veel vajaka: müü ära kõik, mis sul on, ja jaga vaestele, ja sul on siis aare taevas, ning tule, järgne mulle!” (Lk 18:22)

Oh, raske… ikka raske on rikkal pääseda taevariiki… Ja tuleb välja, et ega see vist vaesel ka palju lihtsam pole… Pingutama peavad kõik. Aamen.